

دهمین همایش بین المللی سواحل، بنادر و سازه های دریایی
29 آبان لغایت 1 آذر 91 (تهران-ایران)

ارزیابی تعدادی از آئین نامه های موجود در زمینه طراحی کانال دسترسی - مطالعه موردی بندر شهید

رجایی

[Roозbeh . Panahi]

[Hoshang . Khademi]

کلمات کلیدی: آبراهه، آئین نامه 300 ایران، BS، CEM، NAVFAC، OCCI، PIANC

1 - مقدمه

هر یک از آئین نامه ها، به شکل متفاوتی به رابطه بین مؤلفه های تأثیر گذار در روند طراحی کانالها و آبراهه های قابل کشتیرانی می پردازند. این آئین نامه ها به روشهای مختلفی نیز قابل دسته بندی و مطالعه هستند. موارد تعیین کننده و به بیان دیگر، ورودی طراحی آبراهه در این آئین نامه متفاوت بوده و به علاوه، روابط ارائه شده در آنها نیز مختلف است. در نتیجه، نمی توان انتظار دریافت پاسخ یکسانی از آنها داشت. این مسأله، با توجه به هزینه فراوان ساخت و نگهداری آبراهه و اثر آن بر عملکرد بندر، بسیار قابل تأمل است. نوع طبقه بندی آبراهه ها، اطلاعات هیدرولیکی دریا، مصالح بستر، کشتیهای عبوری و دیگر محدودیتهای سیاسی - منطقه ای از جمله مؤلفه های ورودی این آئین نامه ها می باشد. هر یک از آئین نامه ها بر روی یکی از پارامترهای تأثیر گذار تأکید و تمرکز بیشتری دارد. آشنایی با رویکرد آئین نامه ها در برخورد با مسایل گوناگون می تواند به طراح دید مناسبی در بکارگیری هر یک از موارد تأثیر گذار در سر جای مناسب بدهد.

در این پروژه به همراه معرفی و مقایسه کیفی آئین نامه ها، کانال دسترسی بندر شهید رجایی به کمک آنها باز طراحی گردیده و اختلافهای معنادار موجود در استفاده از هر یک از آئین نامه، به کمک این مطالعه موردی نشان داده شده است. به نظر می رسد که استفاده از مدلهای آزمایشگاهی و عددی، اگرچه بر هزینه های طراحی می افزاید، اما تأثیر مثبتی بر کاهش سرمایه ساخت و بهره برداری بندر به خصوص در رابطه با طراحی کانال دسترسی دارد.

آئین نامه های مورد بررسی در مطالعه حاضر، شامل موارد زیر می باشند:

• طراحی بنادر و سازه های دریایی ایران (نشریه 300) منتشر شده توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در سال 1384 [1].

• *Technical Standards and Commentaries for Port and Harbor Facilities in Japan* منتشر شده توسط *The Overseas Coastal Area Development Institute of Japan* با نام اختصاری *OCCI* در سال 2009 [2].